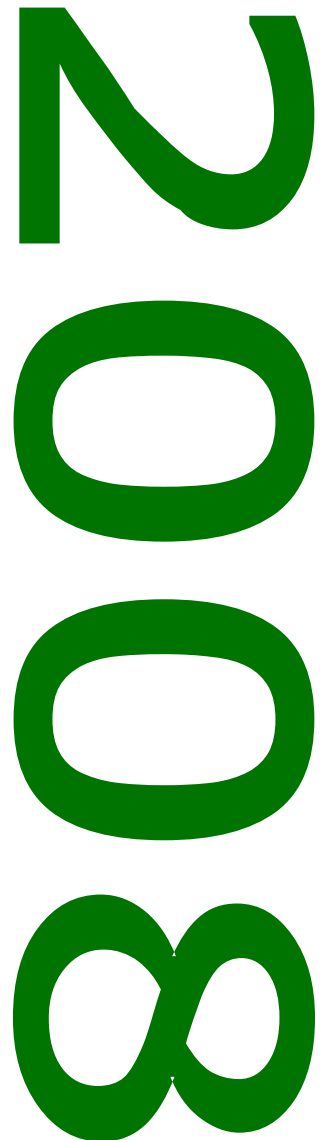

Projekt budżetu w części 73 – Zakład
Ubezpieczeń Społecznych
oraz planów finansowych
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
i Funduszu Rezerwy Demograficznej
na rok 2008

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA ZUS, FUS I FRD	3
CEL I ZASADY DZIAŁANIA	4
ZAŁOŻENIA PLANU	9
BUDŻET W CZĘŚCI 73 – ZUS	12
DOCHODY BUDŻETU	12
WYDATKI BUDŻETU	12
DZIAŁ 753 – OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	12
DZIAŁ 851 – OCHRONA ZDROWIA	13
DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	14
FUNDUSZ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	18
PRZYCHODY	18
WYDATKI - KOSZTY.....	20
<i>Wydatki na świadczenia pieniężne.....</i>	<i>20</i>
<i>Wydatki bieżące .....</i>	<i>22</i>
<i>Rezerwy i odpisy aktualizujące wartości należności.....</i>	<i>23</i>
SYTUACJA FINANSOWA	23
INFORMACJA DODATKOWA.....	26
<i>Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych .....</i>	<i>26</i>
<i>Przepływy finansowe w FUS - ujęcie kasowe.....</i>	<i>28</i>
<i>Wpływy ze składek na FUS.....</i>	<i>29</i>
<i>Wpływy składek na ubezpieczenia społeczne w podziale na fundusze.....</i>	<i>30</i>
<i>Składki należne otwartym funduszom emerytalnym.....</i>	<i>31</i>
<i>Wydatki na emerytury i renty.....</i>	<i>31</i>
<i>Koszty obsługi kredytów .....</i>	<i>33</i>
<i>Zobowiązania i należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych .....</i>	<i>33</i>
FUNDUSZ REZERWY DEMOGRAFICZNEJ.....	36
PRZYCHODY	36
WYDATKI	36
SYTUACJA FINANSOWA	37
PROJEKT PLANU FINANSOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2008	38
ZAŁĄCZNIK 1. PROJEKT PLANU WYDATKÓW BUDŻETU W CZĘŚCI 73 – ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2008	43
ZAŁĄCZNIK 2. PROJEKT PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH NA ROK 2008	44
ZAŁĄCZNIK 3. PROJEKT PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REZERWY DEMOGRAFICZNEJ NA ROK 2008	47

Wprowadzenie

Niniejszy materiał stanowi szczegółowy opis budżetu państwa w części 73 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych i planów finansowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Funduszu Rezerwy Demograficznej na rok 2008. W opracowaniu zamieszczono również opis warunków prawnych i systemowych oraz analizę wrażliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na odmienne niż w planie ukształtowanie się parametrów ekonomicznych.

Podstawy prawne działania ZUS, FUS i FRD

Podstawą prawną działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) i Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) jest ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 11, poz. 74 z 2007 r. ze zm.). Ustawa ta powołała do życia FRD oraz ustanowiła nowy status prawny ZUS i FUS (rozdzielając ZUS jako instytucję od zarządzanych przez nią funduszy), a także określiła najważniejsze zadania ZUS i podstawowe zasady gospodarki finansowej ZUS, FUS i FRD, w tym:

- źródła ich przychodów,
- rodzaje wydatków finansowanych przez ZUS oraz z funduszy, których jest dysponentem,
- zasady planowania i sprawozdawczości.

Podkreślić trzeba, że ZUS i FUS są odrębnymi choć ściśle powiązаныmi jednostkami. Podstawowymi aktami prawnymi określającymi wydatki tego ostatniego są ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Oprócz tych trzech aktów, do ZUS, FUS i FRD mają zastosowanie również przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. Nakłada to na ZUS, jako podmiot zaliczany do sektora finansów publicznych i dysponenta funduszy zaliczanych do tego sektora, obowiązki dotyczące zasad prowadzenia gospodarki finansowej, sprawozdawczości, a także udostępniania danych o swej działalności. Jako podmiot sektora finansów publicznych ZUS podlega w szczególności przepisom:

- ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- ustawy – Prawo zamówień publicznych,

ZUS oraz wszystkie zarządzane przez siebie jednostki są zobowiązane do przestrzegania zasad ustawy o rachunkowości. Rodzi to szereg konsekwencji wynikających z konieczności pogodzenia jej wymagań z zasadami działania sektora publicznego. W szczególności, wynikiem tego jest istnienie dwóch rodzajów sprawozdawczości i sprawozdań.

Cel i zasady działania

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Podstawowym celem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest wykonywanie zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jednakże zakres obowiązków realizowanych przez ZUS, wynikających z odpowiednich aktów prawnych dalece wykracza poza ten obszar, który został określony ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz aktami wykonawczymi do tej ustawy.

Do zakresu działania Zakładu należy:

- realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych,
- realizacja umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych,
- dysponowanie środkami finansowymi Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Rezerwy Demograficznej oraz budżetu państwa w części 73,
- kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- pobór i odprowadzanie składek do otwartych funduszy emerytalnych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- realizacja innych zadań zleconych Zakładowi.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje szczegółowe zadania określone w kilkunastu różnych ustawach, w tym w zakresie:

1. składek:

- wymierza i pobiera składki na ubezpieczenia społeczne,
- wylicza składkę na II filar ubezpieczenia emerytalnego oraz przekazuje ją do otwartych funduszy emerytalnych (OFE),
- prowadzi Centralny Rejestr Ubezpieczonych, Centralny Rejestr Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, system ewidencji płatników składek oraz Centralny Rejestr Płatników Składek,
- prowadzi rozliczenia na kontach płatników składek i ewidencjonuje składki na indywidualnych kontach ubezpieczonych,
- kontroluje płatników składek w zakresie wywiązywania się przez nich z obowiązku opłaty składek oraz prowadzi przymusowe dochodzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- gromadzi dane niezbędne do różnicowania składki na ubezpieczenie wypadkowe w ramach poszczególnych grup działalności i docelowo – w odniesieniu do indywidualnych płatników składek,
- przekazuje ubezpieczonym urodzonym po 1948 r. informację o zaewidencjonowanych na ich kontach składkach na ubezpieczenie emerytalne.

2. świadczeń:

- ustala uprawnienia i wypłaca każdego miesiąca emerytury i renty finansowane z FUS oraz z budżetu państwa, tj. m.in. renty socjalne, dla inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów,
- ustala prawo do świadczeń i wypłaca osobom pobierającym emerytury i renty dodatki pielęgnacyjne oraz dodatki dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie,
- ustala prawo do świadczeń i wypłaca następujące świadczenia:
  - a) dodatki kombatanckie,
  - b) świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego,
  - c) dodatki kompensacyjne,
  - d) ryczałty energetyczne,
  - e) świadczenia pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
  - f) świadczenia pieniężne dla byłych żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalni węgla, kamieniołomach i zakładach rud uranu oraz batalionach budowlanych,
  - g) ekwiwalenty pieniężne z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów górniczych,
  - h) ekwiwalenty pieniężne za deputat węglowy dla emerytów i rencistów kolejowych,
  - i) świadczenia dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych,
- ustala uprawnienia i wypłaca jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy bądź choroby zawodowej,
- ustala uprawnienia i wypłaca zasiłki chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze, wyrównawcze, pogrzebowe oraz świadczenia rehabilitacyjne, a także kontroluje poprawność przyznawania i wypłat tych świadczeń dokonywanych przez pracodawców – płatników składek,
- w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych Zakład realizuje umowy dwustronne dotyczące zabezpieczenia społecznego oraz porozumienia o wzajemnym transferze świadczeń emerytalno-rentowych zawarte z szeregiem państw,
- przeprowadza badania lekarskie i wydaje orzeczenia dla potrzeb ustalenia uprawnień do świadczeń ubezpieczeniowych,
- prowadzi postępowanie orzecznicze II instancji, umożliwiające osobom starającym się o rentę dodatkową komisijną ocenę ich zdolności do pracy,
- kontroluje prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz nadaje upoważnienia lekarzom do wystawiania zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy,
- prowadzi rehabilitację leczniczą mającą na celu przywrócenie zdolności do pracy,
- ustala okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy w stosunku do prowadzących pozarolniczą działalność oraz współpracujących przy prowadzeniu takiej działalności, w karcie wypadku,

- odprowadza do urzędów skarbowych należny podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłacanych świadczeń,
- realizując decyzje Prezesa Rady Ministrów Zakład przekazuje świadczenia specjalne dla polskich kombatantów zamieszkałych w krajach byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,
- wypłaca renty odszkodowawcze dla osób poszkodowanych przez żołnierzy Wojsk Federacji Rosyjskiej,
- refunduje rencistom wojennym i wojskowym część składki na ubezpieczenie komunikacyjne OC i AC,
- realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłatą zasiłków i świadczeń przedemerytalnych,
- uczestniczy w ustawowo określonym zakresie w realizacji ubezpieczeń rolniczych,
- ustala kapitał początkowy dla osób ubezpieczonych, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- realizuje zadania wynikające z Rozporządzeń Wspólnotowych, w związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej; Zakład pełni funkcję instytucji właściwej i łącznikowej w zakresie koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, współpracując z 800 instytucjami łącznikowymi z krajów UE.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje swoje zadania w strukturze organizacyjnej obejmującej Centralę oraz terenowe jednostki organizacyjne, tj. oddziały wojewódzkie oraz podległe im oddziały, inspektoraty i biura terenowe. Sieć jednostek ZUS na terenie kraju obejmuje 329 jednostek, z tego 16 oddziałów wojewódzkich, 26 oddziałów, 221 inspektoratów i 66 biur terenowych.

W niektórych oddziałach Zakładu, wyznaczonych odrębnymi decyzjami Prezesa, wykonywane są zadania w zakresie:

- realizacji umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych przez wydziały umów międzynarodowych,
- wprowadzania danych do systemu informatycznego w ośrodkach przetwarzania danych (OPD),
- przetwarzania dla potrzeb działalności Zakładu danych przekazywanych przez płatników składek przez regionalne ośrodki informatyczne,
- szkolenia, doszkalanie i doskonalenie zawodowe pracowników oraz płatników składek w regionalnych ośrodkach szkolenia (ROS),
- obsługi poligraficznej Zakładu przez wydziały poligrafii.

Jak wynika z powyższego, zadania realizowane przez ZUS są liczne i zróżnicowane. Zakład nie definiuje samodzielnie swoich celów i zadań oraz zakresu obsługi klientów, czy ich potencjalnej liczby. Wszystko to jest w pełni określone w odpowiednich aktach prawnych i nadzorowane przez państwo. Środki na pokrycie działalności Zakładu są również z góry ustalone (jak wysokość odpisu z FUS, czy poziom przychodów z tytułu zadań zleconych do realizacji Zakładowi określany przeważnie wskaźnikowo, nie pokrywający często kosztów ponoszonych w tym zakresie, np. z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne).

Zgodnie z art. 76 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych uzyskuje przychody m.in. z:

- odpisów z funduszy wyodrębnionych w ramach FUS,
- należności z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek lub wpłat na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy oraz OFE,
- z tytułu wykonywania innych zadań zleczonych Zakładowi,
- dotacji z budżetu państwa.

Z przychodów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywane są w szczególności:

- wydatki bieżące (m.in. wynagrodzenia wraz pochodnymi, zakupy towarów i usług, koszty działalności Rady Nadzorczej ZUS),
- wydatki na inwestycje,
- wydatki na działalność szkoleniową i popularyzatorską w zakresie ubezpieczeń społecznych,
- koszty obsługi świadczeń finansowanych z FUS, a realizowanych przez KRUS,
- koszty wypłaty świadczeń.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

FUS jest państwowym funduszem celowym bez osobowości prawnej, powołanym w celu realizacji zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych. Środki FUS są przeznaczane przede wszystkim na wypłatę świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego. Realizacji tych wypłat dokonuje ZUS jako dysponent Funduszu. W ramach FUS wyodrębnia się fundusze: emerytalny, rentowy, chorobowy i wypadkowy.

Ponadto, ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych przewidziała możliwość stworzenia funduszy rezerwowych dla ubezpieczeń rentowych oraz chorobowego i ubezpieczenia wypadkowego. Do dnia stworzenia niniejszego dokumentu nie wystąpiły ustawowe przesłanki ich utworzenia i fundusze nie funkcjonują. Zgodnie z artykułem 56 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawowym źródłem ich przychodów są nadwyżki środków pozostających na koniec roku na rachunkach odpowiednich funduszy nad kwotami niezbędnymi do wypłat świadczeń w styczniu kolejnego roku. Nadwyżek takich dotychczas nie zanotowano.

Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych określa przychody i wydatki FUS oraz zasady otrzymywania i dysponowania dotacją z budżetu państwa. Według jej przepisów do przychodów FUS należą między innymi:

- składki na ubezpieczenia społeczne, nie podlegające przekazaniu do OFE,
- refundacja z tytułu przekazywania składek do OFE,
- wpłaty z budżetu państwa i innych instytucji, przekazanych na świadczenia, których wypłatę zlecono Zakładowi, oprócz świadczeń finansowanych z odrębnych rozdziałów budżetowych oraz wpłat z instytucji zagranicznych,
- wpływy z oprocentowania rachunków bankowych FUS,

- odsetki od nieterminowo regulowanych zobowiązań wobec FUS oraz zwroty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami,
- wpływy z opłaty dodatkowej i prolongacyjnej,
- dotacje z budżetu państwa.

Za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych FUS może zaciągać kredyty.

Ze środków zgromadzonych w FUS finansowane są między innymi:

- wypłaty świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego oraz wypadkowego,
- wydatki na prewencję rentową oraz wypadkową,
- spłaty kredytów wraz z odsetkami,
- odsetki za nieterminowe wypłaty świadczeń,
- wydatki związane ze zleconą Zakładowi wypłatą świadczeń z budżetu państwa (z wyjątkiem świadczeń finansowanych z odrębnych rozdziałów budżetowych) i innych instytucji,
- odpisy stanowiące przychody Zakładu z wyodrębnionych w ramach FUS funduszy.

Fundusz Rezerwy Demograficznej

FRD powołany został ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w celu uzupełniania niedoboru funduszu emerytalnego, który pojawi się w następstwie zmian demograficznych zachodzących w Polsce. Budżet państwa gwarantuje wypłatę świadczeń emerytalnych z FUS. Prognozy demograficzne przewidują relatywny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do liczby uprawnionych do świadczeń emerytalnych w następnym dziesięcioleciu. W związku z tym w kolejnych latach może znacznie zwiększyć się niedobór środków w funduszu emerytalnym FUS.

W roku 2008, zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, po raz ostatni będzie odprowadzana do FRD część składki na ubezpieczenie emerytalne. Obecnie działalność Funduszu polega na gromadzeniu i lokowaniu środków, a zarządzaniem nimi zajmuje się ZUS. Ze środków FRD pokrywane są koszty jego zarządu. Uruchomienie środków może nastąpić nie wcześniej niż w 2009 r. zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu wydanym przez Radę Ministrów.

Status FRD został nadany w drodze rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lutego 2002 r. w sprawie nadania statutu Funduszowi Rezerwy Demograficznej (Dz. U. Nr 18, poz. 178). FRD ma wszystkie cechy państwowego funduszu celowego z osobowością prawną, jednak w ustawie tworzącej FRD nie nadano mu takiego statusu. Organem FRD jest ZUS, który realizuje zadania związane z tym funduszem, stosując odpowiednio tryb określony w przepisach dotyczących Zakładu. Prezes ZUS kieruje działalnością FRD i reprezentuje go za zewnątrz, a dla realizacji zadań z zakresu FRD może powierzać określone zadania wskazanym komórkom organizacyjnym Zakładu.

Gospodarka finansowa FRD odbywa się na podstawie wieloletniej prognozy kroczącej dochodów i wydatków funduszu emerytalnego sporządzanej przez

Zarząd Zakładu. Prognoza ta przedstawiana jest Radzie Ministrów co 3 lata do dnia 30 czerwca, razem z opinią aktuariusza wybranego przez Prezesa Rady Ministrów w drodze konkursu.

FRD może być zasilany między innymi z:

- części składki na ubezpieczenie emerytalne, która w 2008 roku wyniesie 0,35 % podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie (ostatni rok zasilania składką),
- środków z prywatyzacji mienia Skarbu Państwa, na podstawie odrębnych przepisów (do dnia powstania niniejszego dokumentu FRD nie otrzymał środków z tego źródła),
- z przychodów od ulokowanych środków FRD.

Założenia planu

Budżet w części 73 oraz plany finansowe Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Rezerwy Demograficznej na rok 2008 uwzględniają następujące założenia:

1. średnioroczny wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej 105,9%,
2. wskaźnik wzrostu zatrudnienia w gospodarce narodowej 102,0%,
3. obniżenie od 1 stycznia 2008 r. stopy składki na ubezpieczenie rentowe do poziomu 6% tj. o kolejne 4 pp. w stosunku do stopy obowiązującej od 1 lipca 2007 r. w wysokości 10% (obniżonej o 3 pp.),
4. składki planowane do przekazania OFE szacowane w kwocie 17 994,9 mln zł,
5. ubytek składek z tytułu ograniczenia podstawy wymiaru składek do 30 - krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 4 890,6 mln zł,
6. przekazywanie części składki na ubezpieczenie emerytalne do FRD w wysokości 0,35% podstawy wymiaru składki na fundusz emerytalny, tj. o 0,05 pp. więcej niż w 2007 r.,
7. przeciętną stopę składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 1,50%,
8. wskaźnik ściągłości składek na ubezpieczenia społeczne na poziomie 98,3%,
9. wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne na poziomie 9,0% podstawy jej wymiaru,
10. wzrost liczby osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe, finansowane z FUS, o 0,5%, tj. do przeciętnego miesięcznego poziomu 7 287,0 tys. (bez świadczeń wypłacanych w zbiegu ze świadczeniami rolnymi),
11. waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2008 r. wskaźnikiem 105,6% (wskaźnik waloryzacji emerytur i rent wyniesie nie mniej niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych

- w 2007 r. w stosunku do 2005 r., zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2007 r. w stosunku do 2005 r.),
12. zakończenie w 2008 r. procesu wyrównywania tzw. starego portfela, tj. podwyższenia kwoty bazowej do poziomu 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r.,
  13. wydłużenie o rok (tj. do końca 2008 r.) okresu, w którym będą obowiązywać dotychczasowe zasady nabywania prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r.,
  14. wzrost wysokości zasiłków chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, wyrównawczego, pogrzebowego i świadczenia rehabilitacyjnego w związku z prognozowaną dynamiką przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i obniżeniem stopy procentowej składki na ubezpieczenie rentowe,
  15. wydatki na prewencję rentową w kwocie 126,7 mln zł,
  16. wydatki na prewencję wypadkową w kwocie 2,2 mln zł,
  17. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem 102,3%,
  18. odpis z FUS na działalność Zakładu w wysokości 3 371,9 mln zł.

Plany finansowe w układzie rodzajowym znajdują się w załącznikach od 1 do 3. Uzasadnienie do poszczególnych planów przedstawiono w częściach opracowania poświęconym poszczególnym rodzajom wydatków.

Budżet w części 73 - ZUS

2008

Budżet w części 73 – ZUS

Dochody budżetu

Na 2008 r. planuje się dochody budżetu w kwocie 64 430 tys. zł w dziale 852 Pomoc Społeczna, w rozdziale 85234 Fundusz Alimentacyjny w likwidacji.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ZUS prowadzi od dnia 1 maja 2004 r. likwidację Funduszu Alimentacyjnego. W trakcie jej trwania likwidator prowadzi egzekucję należności funduszu oraz reguluje jego zobowiązania powstałe przed jej rozpoczęciem. Stosownie do postanowień art. 69 ust.1 wymienionej ustawy środki uzyskiwane w wyniku likwidacji funduszu podlegają przekazaniu na dochody budżetu państwa po zakończeniu każdego roku budżetowego do dnia 31 marca.

Wydatki budżetu

Planowane wydatki budżetu wynoszą 44 071 089 tys. zł i obejmują:

- dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne 38 831 714 tys. zł,
- dział 851 – Ochrona zdrowia 230 862 tys. zł,
- dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej 5 008 513 tys. zł.

Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

Wydatki w tym dziale zaplanowano w łącznej kwocie 38 831 714 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się:

1. Dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (rozdział 75303) wynosząca 34 780 298 tys. zł (szczegółowe omówienie dotacji przedstawiono przy przychodach funduszu),
2. Składki na ubezpieczenia społeczne (rozdział 75309), oszacowane przy uwzględnieniu obniżenia stopy składki rentowej od 1 lipca 2007 r. z 13% do 10% i od 1 stycznia 2008 r. z 10% do 6% w kwocie 710 909 tys. zł tj. o 37,5% niżej w porównaniu do przewidywanego wykonania (p.w.) 2007 r., z tego:
  - a) 642 117 tys. zł składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby przebywające na urloпах wychowawczych oraz pobierające zasiłek macierzyński. Plan w tym zakresie opracowano przy założeniu, że składka z tytułu przebywania na urloпах wychowawczych opłacana będzie za 187,3 tys. osób, dla których ustawowa podstawa wymiaru składki aktualnie wynosi 420 zł oraz przy przyjęciu za podstawę wymiaru składki planowaną kwotę wypłacanych zasiłków macierzyńskich osobom, które nie posiadają innego tytułu do objęcia

- ubezpieczeniem społecznym (tj. nie podejmują jednocześnie zatrudnienia),
- b) 57 302 tys. zł część składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za zatrudnione osoby niepełnosprawne, należnej za grudzień 2007 r., finansowanej przez budżet państwa. Zgodnie z ustawą z dnia 15 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dniem 1 stycznia 2008 r. finansowanie składek emerytalnych i rentowych za osoby niepełnosprawne przejmie PFRON,
  - c) 11 490 tys. zł z tytułu rozliczeń roku poprzedniego, różnica pomiędzy kwotą składek przekazanych a należnych składek z budżetu państwa,
3. Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi na mocy odrębnych przepisów (rozdział 75313) zaplanowano w łącznej kwocie 3 339 913 tys. zł. Z planowanej kwoty przypada na:
- a) świadczenia pieniężne – 3 314 032 tys. zł, tj. o 0,5% wyżej od p.w. 2007 r., które obejmują m.in. emerytury i renty dla inwalidów wojennych, wojskowych oraz kombatantów (1 808 180 tys. zł), ryczałt energetyczny, który przysługuje osobom posiadającym uprawnienia kombatanckie oraz pobierającym świadczenia dla żołnierzy górników (525 696 tys. zł), dodatki kombatanckie (308 071 tys. zł),
Wydatki na świadczenia zaplanowano przy uwzględnieniu:
    - przeciętnej miesięcznej liczby rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów na poziomie 96,0 tys. (spadek w stosunku do p.w. 2007 r. o 4,5%),
    - waloryzacji świadczeń od 1 marca 2008 r. wskaźnikiem 105,6%,
    - przeciętnej miesięcznej liczby ryczałtów energetycznych na poziomie 381,2 tys. (spadek do p.w. 2007 r. o 4,9%),
    - przeciętnej miesięcznej liczby dodatków kombatanckich na poziomie 160,0 tys. (spadek do p.w. o 7,0%),
  - b) wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalania uprawnień, wypłaty oraz dochodzenia nienależnych wypłat – 25 796 tys. zł,
  - c) odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczeń – 85 tys. zł.
4. Renty odszkodowawcze, przyznane osobom poszkodowanym przez żołnierzy wojsk Federacji Rosyjskiej (rozdział 75395), wypłacane przez ZUS dla 74 osób na łączną kwotę 594 tys. zł, tj. o 2,2% większą od kwoty przewidywanego wykonania 2007 r.

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Wydatki w tym dziale stanowią składki na ubezpieczenie zdrowotne osób korzystających z urlopów wychowawczych oraz osób, którym przyznano renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz członków ich rodzin, jak również osób pobierających świadczenia dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych (rozdział 85156). Wydatki na ten cel za

277,1 tys. osób, przy stopie składki 9,0%, zaplanowano w kwocie 230 862 tys. zł, tj. o 3,4% wyżej od przewidywanego wykonania 2007 r., w wyniku wzrostu podstawy jej wymiaru.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Wydatki w tym dziale zaplanowano w łącznej kwocie 5 008 513 tys. zł na refundację ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC, rentę socjalną oraz świadczenia i zasiłki przedemerytalne.

Wydatki na rentę socjalną oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne (rozdział 85347) zaplanowano w łącznej kwocie 5 007 655 tys. zł (tj. o 7,2% niżej od p.w. 2007 r.). Wydatki te, obejmują:

- a) świadczenia pieniężne – 4 926 059 tys. zł, z tego:
- renta socjalna 1 560 419 tys. zł (wzrost o 7,5% do p.w.), świadczenie to przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W planie przyjęto, że świadczenie to otrzymywać będzie przeciętnie miesięcznie 245,5 tys. osób (tj. o 2,6% więcej od p.w.), a przeciętna jego wysokość (po uwzględnieniu waloryzacji od 1 marca wskaźnikiem 105,6%) wyniesie 529,42 zł.
  - świadczenia i zasiłki przedemerytalne oraz zasiłki pogrzebowe przysługujące osobom, które pokryły koszty pogrzebu po śmierci uprawnionych do powyższych świadczeń 3 365 640 tys. zł, w tym:
    - 1 991 227 tys. zł na świadczenia przedemerytalne (14,9% niżej od p.w.),
    - 1 367 692 tys. zł na zasiłki przedemerytalne (spadek do p.w. o 10,6%),
    - 6 721 tys. zł na zasiłki pogrzebowe (tj. o 10,1% wyżej od p.w.).

Wydatki te zaplanowano przy założeniu:

- przeciętnej miesięcznej liczby świadczeń przedemerytalnych na poziomie 161,2 tys. (spadek do p.w. o 16,9%), zasiłków przedemerytalnych 149,9 tys. (tj. o 14,4% niżej od p.w.) oraz rocznej liczby zasiłków pogrzebowych 1,2 tys. (wzrost do p.w. o 1,1%),
  - przeciętnej miesięcznej wysokości świadczeń przedemerytalnych na poziomie 1 030,44 zł i zasiłków przedemerytalnych 760,14 zł (uwzględniającej ich waloryzację od 1 marca 2008 r. wskaźnikiem 105,6%) oraz przeciętnej wysokości zasiłków pogrzebowych 5 671,73 zł,
- b) wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalania uprawnień, wypłaty oraz dochodzenia nienależnych wypłat – 81 583 tys. zł,
- c) odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczeń 13 tys. zł.

Refundację ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC (rozdział 85335) zaplanowano na kwotę 858 tys. zł (spadek o 3,7% do p.w.), przy szacowanej liczbie wypłat w roku 3,7 tys. Refundacji podlega 50% składki na ubezpieczenie komunikacyjne OC lub AC dla inwalidów wojennych i wojskowych zaliczonych do I lub II grupy niepełnosprawności.

ZUS

Fundusz
Ubezpieczeń
Społecznych

2008

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

W ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyodrębnia się fundusze odpowiadające ryzykom ubezpieczeniowym, tj. emerytalny, rentowy, chorobowy i wypadkowy. Łączne przychody funduszu zaplanowano na kwotę 132 406 537 tys. zł, natomiast wydatki (koszty) w wysokości 133 938 463 tys. zł.

Przychody

Na 2008 r. zaplanowano przychody Funduszu według przypisu w łącznej kwocie 132 406 537 tys. zł, tj. o 4,1% wyżej od przewidywanego wykonania 2007 r. (p.w.), a wpływy ogółem na poziomie 130 996 884 tys. zł, tj. 4,9% wyżej od p.w. 2007 r. (patrz również „Wpływy ze składek na FUS” Informacji dodatkowej).

Przypis składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 78 460 000 tys. zł oszacowano przy uwzględnieniu:

- przypisu składek przewidywanego w 2007 r.,
- dynamiki przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej w 2008 r. 102,0%,
- wskaźnika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2008 r. 105,9%,
- drugiego etapu obniżenia od 1 stycznia 2008 r. stopy składki na ubezpieczenie rentowe do poziomu 6% o kolejne 4 pp. w stosunku do stopy obowiązującej od 1 lipca 2007 r. w wysokości 10% (obniżonej o 3 pp.),
- ubytku składek na skutek przekroczenia przez 362,9 tys. osób rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe równej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, który na 2008 r. zaplanowano w wysokości 4 890 561 tys. zł,
- przekazania części składki na ubezpieczenie emerytalne wynoszącej 0,35% podstawy jej wymiaru do Funduszu Rezerwy Demograficznej,

Wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne zaplanowano przy założeniu wskaźnika ściągalskości składek w 2008 r. na poziomie 98,3% takim samym dla wszystkich funduszy uwzględniając wysokość stóp procentowych składek na poszczególne rodzaje ubezpieczeń.

Przychody będące refundacją z tytułu przekazania składek do OFE w kwocie 17 994 934 tys. zł obejmują składki oszacowane przy założeniu średniorocznej liczby członków na poziomie 9,1 mln osób i przeciętnej miesięcznej składki w wysokości 160,61 zł. Fundusz otrzyma środki na ten cel w odrębnej pozycji, co jest wynikiem finansowania składek przekazanych do OFE z rozchodów budżetu państwa (patrz również „Składki należne otwartym funduszom emerytalnym” Informacji dodatkowej).

Pozostałe przychody (wpływy) Funduszu zaplanowano na kwotę 1 095 431 tys. zł. Przychody te w 2008 r. obejmują m. in. zapłacone przez płatników odsetki za zwłokę od nieterminowego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, które zostały oszacowane na kwotę 929 937 tys. zł, zwrot nienależnie pobranych świadczeń 108 626 tys. zł oraz opłaty prolongacyjne i dodatkowe 28 534 tys. zł.

Dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zaplanowana została w kwocie 34 780 298 tys. zł przy uwzględnieniu:

- stanu środków pieniężnych na koniec 2008 roku w wysokości przewidywanego na koniec 2007 r. 28 362 tys. zł (stan środków założono na niezmiennym poziomie z uwagi na trudności w ich oszacowaniu wynikające z nieprzewidywalnych wpłat składek w ostatnim dniu roku, jak i ze sposobu funkcjonowania systemu bankowego),
- przychodów własnych (wpływów) Funduszu ogółem w kwocie 96 216 586 tys. zł (przy wskaźniku ściągłości składek na poziomie 98,3%),
- wydatków Funduszu (bez rezerw i odpisu aktualizującego wartość należności) w kwocie 132 485 931 tys. zł,
- sfinansowania terminów „1” i „5” wypłaty emerytur i rent stycznia 2009 r. zaliczkową dotacją z 2009 r.

Planowana na 2008 r. dotacja jest wyższa od przewidywanej w 2007 r. o 69,5% głównie ze względu na zmniejszenie przychodów własnych FUS ze składek wynikające z obniżenia składki rentowej, a także ze wzrostu wydatków na świadczenia z tytułu planowanej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych oraz przyspieszenia realizacji podwyżek kwoty bazowej do 100% przeciętnego wynagrodzenia.

Dotacja składa się z:

- dotacji celowej w kwocie 241 888 tys. zł, w 2008 r. wydatki na świadczenia zlecone Zakładowi do wypłaty, finansowane do końca 2006 r. w ramach dotacji celowej dla FUS będą finansowane z odrębnego rozdziału wydatków budżetowych 75313 - *Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS i KRUS*. Od momentu ich wyłączenia z dotacji pokrywane są tylko wydatki finansowane ze środków budżetu państwa, zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- dotacji uzupełniającej, którą Fundusz może otrzymać z budżetu państwa z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo jeżeli przychody któregoś z funduszy (emerytalnego, rentowego, chorobowego, wypadkowego) nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów FUS. Dotację określono w kwocie 34 538 410 tys. zł.

Wydatki - koszty

Wydatki - koszty Funduszu na 2008 r. zaplanowano w łącznej kwocie 133 938 463 tys. zł, tj. o 8,4% wyżej od p.w. 2007 r.

Do podstawowych grup wydatkowych w ramach FUS należą:

- wydatki na świadczenia pieniężne w łącznej kwocie 128 883 305 tys. zł, tj. o 9,0% wyżej od p.w. 2007 r.,
- wydatki bieżące w kwocie 3 602 626 tys. zł, tj. o 5,7% wyżej od p.w. 2007 r.

Ponadto w planie uwzględniono pozostałe zmniejszenia, głównie na utworzenie rezerw i odpisów aktualizujących należności w kwocie 1 452 532 tys. zł, tj. o 27,2% niżej od p.w. 2007 r. (szczegółowe omówienie w dalszej części opracowania).

Wydatki poszczególnych funduszy w 2008 r. obejmujące świadczenia pieniężne oraz niektóre wydatki bieżące (bez odpisu na działalność ZUS, kosztów obsługi kredytów), zaplanowano następująco:

- fundusz emerytalny 81 133 008 tys. zł, wzrost o 10,1%,
- fundusz rentowy 36 952 346 tys. zł, wzrost o 7,1%,
- fundusz chorobowy 6 334 508 tys. zł, wzrost o 11,2%,
- fundusz wypadkowy 4 594 118 tys. zł, wzrost o 4,4%.

W 2008 r. z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych realizowane będą następujące podstawowe zadania:

- wypłata emerytur – 82 953 209 tys. zł, z tego: z funduszu emerytalnego – 81 130 820 tys. zł i z funduszu rentowego – 1 822 389 tys. zł,
- wypłata rent – 33 355 713 tys. zł, z tego: z funduszu rentowego – 29 666 670 tys. zł i z funduszu wypadkowego – 3 689 043 tys. zł,
- wypłata dodatków do emerytur i rent: pielęgnacyjnych, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie – 3 740 424 tys. zł,
- wypłata zasiłków chorobowych – 4 144 595 tys. zł,
- wypłata pozostałych zasiłków i świadczeń – 4 689 364 tys. zł,
- finansowanie prewencji rentowej – 126 683 tys. zł,
- finansowanie prewencji wypadkowej – 2 200 tys. zł.

Wydatki na świadczenia pieniężne

Wśród ogółu wydatków FUS świadczenia pieniężne stanowią 96,2% - 128 883 305 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do p.w. 2007 r. o 9,0%. Główną pozycją świadczeń pieniężnych są wydatki na emerytury i renty – 120 049 346 tys. zł, które zaplanowano przy uwzględnieniu:

- waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2008 r. wskaźnikiem 105,6% (wskaźnik waloryzacji emerytur i rent wyniesie nie mniej niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych

- w 2007 r. w stosunku do 2005 r., zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2007 r. w stosunku do 2005 r.),
- zakończenia w 2008 r. procesu wyrównywania tzw. starego portfela, tj. podwyższenia kwoty bazowej do poziomu 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r., który przewidziano uprzednio do roku 2010,
  - obniżenia składki rentowej od 1 lipca 2007 r. dla ubezpieczonego o 3 pp. z 6,5% do 3,5%, co ma wpływ na zwiększenie podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych (tzw. kwoty bazowej obowiązującej od 1 marca 2008 r.), a tym samym na wzrost wysokości świadczeń nowo przyznanych oraz niektórych emerytur przyznanych z urzędu.

Planuje się, że przeciętna miesięczna:

- liczba emerytów i rencistów (bez świadczeń pozostających w zbiegu ze świadczeniami rolnymi) ukształtuje się na poziomie 7 287,0 tys. (wzrost do p.w. 2007 r. o 0,5%),
- wypłata emerytury i renty wzrośnie o 8,5% do poziomu 1 350,38 zł, przy przewidywanej w 2007 r. 1 244,81 zł (bez świadczeń wypłacanych w zbiegu ze świadczeniami rolnymi).

Na pozostałe świadczenia zaplanowano środki w łącznej kwocie 8 833 959 tys. zł, o 10,8% wyżej od p.w. 2007 r., z tego:

- 4 144 595 tys. zł na zasiłki chorobowe,
- 4 689 364 tys. zł na pozostałe zasiłki i świadczenia.

Z planowanej kwoty przypada:

- 8 829 494 tys. zł na świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego, tj. zasiłki chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze, pogrzebowe, wyrównawcze, jednorazowe odszkodowania powypadkowe, świadczenia rehabilitacyjne oraz świadczenia zdrowotne z zakresu stomatologii, szczepień ochronnych i zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne z tytułu skutków wypadków przy pracy lub chorób zawodowych,
- 4 465 tys. zł na odsetki za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczeń lub ich wypłacie.

Wydatki na zasiłki chorobowe zaplanowano w 2008 r. na kwotę 4 144 595 tys. zł z tego: 3 752 523 tys. zł na zasiłki finansowane z funduszu chorobowego i 392 072 tys. zł z funduszu wypadkowego. Liczbę dni absencji chorobowej finansowanej przez FUS oszacowano na 95 080 tys. dni, przyjmując 8,4 dnia absencji na 1 zatrudnionego.

Na zasiłki macierzyńskie zaplanowano środki w kwocie 1 618 322 tys. zł, przy oszacowanej liczbie dni zasiłkowych na poziomie 31 206 tys., która uwzględnia wzrost liczby urodzeń o 2,6%. W planie na 2008 r. przyjęto prognozę liczby urodzeń na poziomie 394 tys., przy przewidywanej w 2007 r. 384 tys. Jest to konsekwencją utrzymującej się od 2004 r. tendencji wzrostu współczynnika dzietności i płodności kobiet.

Plan wydatków na zasiłki pogrzebowe w kwocie 1 706 555 tys. zł uwzględnia liczbę zasiłków na poziomie 301 tys., którą zaplanowano na podstawie występującej tendencji liczby zgonów.

Świadczenia rehabilitacyjne planuje się w kwocie 695 789 tys. zł o 11,9% wyżej od p.w. 2007 r., przy szacowanej liczbie świadczeń na poziomie 591 tys. Z uwagi na brak możliwości przedłużania okresu pobierania zasiłku chorobowego powyżej 182 dni od 2005 r. wzrasta odsetek osób korzystających ze świadczeń rehabilitacyjnych, dotyczy to głównie kobiet będących w ciąży, którym lekarze orzecznicy przyznają to świadczenie do dnia porodu.

Wydatki na zasiłki opiekuńcze zaplanowano w kwocie 330 872 tys. zł przy założeniu wzrostu liczby dni zasiłkowych w wyniku przyznania prawa do tego świadczenia osobom podlegającym dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu oraz zwiększenia okresu przeciętnej długości pobierania zasiłku na dziecko.

Przeciętne wysokości zasiłków: chorobowych, macierzyńskich, opiekuńczych, wyrównawczych, pogrzebowych, świadczeń rehabilitacyjnych oraz jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, oszacowano uwzględniając przewidywaną dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej oraz wzrost podstawy wymiaru świadczeń wynikający z obniżenia stopy składki na ubezpieczenie rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego od 1 lipca 2007 r. o 3% tj. z 6,5% do 3,5% i od 1 stycznia 2008 r. o 2,0% do 1,5%.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące Funduszu zaplanowano na kwotę 3 602 626 tys. zł przeznaczoną przede wszystkim na finansowanie:

- odpisu na działalność Zakładu 3 371 853 tys. zł,
- prewencji rentowej 126 683 tys. zł,
- prewencji wypadkowej 2 200 tys. zł,
- kosztów obsługi kredytów 100 098 tys. zł,
- wynagrodzeń dla płatników składek 1 790 tys. zł.

Wysokość odpisu na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określono w planie na kwotę 3 371 853 tys. zł, co stanowi 2,5% kosztów Funduszu (patrz projekt planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2008).

Wydatki na prewencję rentową zostały ustalone w kwocie 126 683 tys. zł. W ramach tych środków leczeniu rehabilitacyjnemu zostanie poddanych 72,0 tys. ubezpieczonych. Koszty leczenia rehabilitacyjnego, zwrot kosztów przejazdu na rehabilitację wymienionej liczby ubezpieczonych oraz koszty opłat miejscowych zaplanowano na kwotę 126 463 tys. zł. Natomiast na pozostałe wydatki związane z prowadzeniem prewencji rentowej planuje się przeznaczyć 220 tys. zł (m. in. na badania i analizy przyczyn niezdolności do pracy oraz na finansowanie innych działań dotyczących prewencji rentowej, m. in. szkolenia, konferencje).

Wydatki na prewencję wypadkową oszacowano na kwotę 2 200 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie działalności związanej z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, głównie poprzez

upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe, przeprowadzenie prac naukowo – badawczych mających na celu eliminację lub ograniczenie przyczyn powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe.

Koszty, które w 2008 r. zostaną poniesione na spłatę odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach komercyjnych oszacowano na kwotę 100 098 tys. zł. Przewidywany stan zobowiązań FUS na koniec 2008 r. z tytułu zaciągniętych kredytów komercyjnych wyniesie 570 926 tys. zł (patrz również „Koszty obsługi kredytów” Informacji dodatkowej).

Wynagrodzenia dla płatników składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego zaplanowano w kwocie 1 790 tys. zł, tj. parametrycznie do szacowanej kwoty wypłat tych świadczeń.

Rezerwy i odpisy aktualizujące wartości należności

W tegorocznym planie finansowym uwzględniono utworzenie rezerw na zobowiązania oraz odpisów aktualizujących należności w kwocie 1 452 532 tys. zł. Planowana kwota jest zapisem memoriałowym (księgowym) i nie stanowi wydatków, tj. nie wiąże się z rzeczywistym wydatkowaniem środków. Ich utworzenie jest niezbędne ze względu na wymagania ustawy o rachunkowości, do której stosowania zobowiązany jest fundusz.

Największą pozycję stanowią odpisy na należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1 209 702 tys. zł. Pozostałe pozycje to głównie rezerwy na zobowiązania dotyczące rozliczeń międzyokresowych z tytułu świadczeń oraz wniosków w trakcie rozpatrywania przez oddziały ZUS i sądy oraz planowane umorzenia należności.

Sytuacja finansowa

Przyjmując planowany na początek 2008 r. stan Funduszu w wysokości 937 821 tys. zł oraz przychody (przypis) w wysokości 132 406 537 tys. zł, wydatki w kwocie 133 938 463 tys. zł, sfinansowanie emerytur i rent „1” i „5” terminu stycznia 2009 r. przekazaną zaliczkowo dotacją 2009 r. oraz przekazanie dotacji z budżetu państwa w 2007 i 2008 r. w pełnej wysokości przewiduje się, że stan Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie -594 105 tys. zł, z tego:

- 28 362 tys. zł stanowić będą środki pieniężne,
- 6 380 700 tys. zł należności, głównie z tytułu nie uregulowanych składek na ubezpieczenia społeczne oraz rozliczeń z urzędami pocztowymi z tytułu przekazywania środków pieniężnych w grudniu 2008 r. na wypłatę emerytur i rent „1” i „5” terminu stycznia 2009 r.,
- 7 003 167 tys. zł zobowiązania, przede wszystkim z tytułu pobrania w grudniu 2008 r. zaliczki z dotacji 2009 r. budżetu państwa na wypłatę świadczeń „1” i „5” terminu stycznia 2009 r., przekazywania podatku

dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenie zdrowotne w miesiącu następnym po miesiącu, w którym wypłaca się świadczenia oraz kredytów zaciągniętych w bankach komercyjnych (patrz również „Zobowiązania i należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” Informacji dodatkowej).

Należy także podkreślić, że przewidywane przychody własne oraz kwota dotacji w 2008 r. nie zapewnią pełnego pokrycia wydatków FUS. W celu zapewnienia płynności wypłat świadczeń niezbędne będzie pozyskanie dodatkowych środków finansowych przez zwiększenie zadłużenia z tytułu kredytów w bankach o kwotę 62 856 tys. zł.

ZUS

Informacja dodatkowa

2008

Informacja dodatkowa

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Sytuacja finansowa Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest w dużym stopniu uzależniona od kondycji gospodarki. W związku z tym odchylenia rzeczywistego wykonania przychodów i wydatków w odniesieniu do wielkości planowanych zależą od trafności prognoz dotyczących wskaźników ekonomicznych, będących podstawą tworzenia planów finansowych. Najważniejszymi wskaźnikami z punktu widzenia przygotowania planu finansowego FUS są przeciętne miesięczne wynagrodzenie oraz zatrudnienie w gospodarce narodowej. Dokonano więc symulacji najważniejszych pozycji planu finansowego przy założeniu odmiennego ukształtowania się tych wskaźników.

Skutki zmiany wzrostu wynagrodzeń

W planie finansowym na 2008 r. przyjęto wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 5,9% w stosunku do 2007 r. W przeprowadzonej symulacji przyjęto, że wzrost ten byłby niższy o 1pp, pozostałe parametry pozostawiając bez zmian. Przeciętne wynagrodzenie w 2008 r. wyniosłoby 2 816 zł, zamiast zakładanego w planie 2 843 zł. W efekcie takiego rozwoju sytuacji ekonomicznej stan Funduszu na koniec 2008 r. byłby niższy niż ujęty w planie finansowym o ok. 889 637 tys. zł, głównie wskutek zmniejszenia wpływów z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Zaszłaby wówczas konieczność zwiększenia zadłużenia o kwotę 951 716 tys. zł w stosunku do p.w. 2007 r., wobec wzrostu o 62 856 tys. zł ujętego w planie. Oznacza to, że na koniec 2008 r. zadłużenie w bankach komercyjnych wyniosłoby 1 459 786 tys. zł. Podstawowe wyniki tej symulacji prezentuje poniższa tabela.

Skutki zmiany wzrostu wynagrodzeń o 1pp **Tabela 1**

Treść	Plan (tys. zł)	Scenariusz alternatywny (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Przychody wg wpływów	130 996 884	130 097 792	99,3
w tym			
- składki na ubezpieczenia społeczne	77 126 221	76 398 248	99,1
- refundacja OFE	17 994 934	17 831 839	99,1
Wydatki	133 938 463	133 917 079	100,0
w tym:			
- emerytury i renty	120 049 346	120 049 346	100,0
- pozostałe świadczenia	8 833 959	8 824 888	99,9
Stan kredytów na koniec roku	570 926	1 459 786	255,7

Skutki zmiany wzrostu zatrudnienia

Zakładany wzrost przeciętnego zatrudnienia w planie finansowym na 2008 r. wynosi 2,0%. W kolejnej symulacji przeanalizowano sytuację, w której wzrost zatrudnienia byłby niższy o 1pp. Obniżyłyby się wówczas zarówno kwoty przychodów, jak i wydatków. Po stronie tych pierwszych zmniejszyłyby się przede wszystkim składki na ubezpieczenia społeczne (spadek o 1%) oraz refundacja z tytułu przekazania składek do OFE (spadek o 1%). Zmniejszyłyby się również wydatki na świadczenia, głównie na zasiłki chorobowe (o 1%). Natomiast emerytury i renty, będące największą kwotowo pozycją planu finansowego FUS, pozostałyby na niezmienionym poziomie. W tej sytuacji stan Funduszu na koniec 2008 r. byłby niższy o ok. 888 560 tys. zł. Zadłużenie w bankach komercyjnych wzrosłoby w stosunku do 2007 r. o 955 321 tys. zł, wobec ujętego w planie wzrostu o 62 856 tys. zł. Podstawowe wyniki symulacji prezentuje tabela.

Skutki zmiany wzrostu zatrudnienia o 1pp			Tabela 2
Treść	Plan (tys. zł)	Scenariusz alternatywny (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Przychody wg wpływów	130 996 884	130 052 646	99,3
w tym			
- składki na ubezpieczenia społeczne	77 126 221	76 361 652	99,0
- refundacja OFE	17 994 934	17 823 640	99,0
Wydatki	133 938 463	133 870 260	99,9
w tym:			
- emerytury i renty	120 049 346	120 049 346	100,0
- pozostałe świadczenia	8 833 959	8 783 183	99,4
Stan kredytów na koniec roku	570 926	1 463 391	256,3

Powyższe scenariusze opisują sytuacje, w których zmieni się albo tylko zatrudnienie, albo przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, natomiast pozostałe wskaźniki makroekonomiczne ukształtują się na poziomie przyjętym w planie finansowym. Nałożenie się zmiany zarówno zatrudnienia, jak i przeciętnego wynagrodzenia sprawi, że oszacowane powyżej skutki będą odpowiednio większe.

Skutki zmiany waloryzacji

Istotną pozycją zwiększającą wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest waloryzacja świadczeń finansowanych z FUS. W planie finansowym na 2008 r. przyjęto, iż wskaźnik waloryzacji wyniesie 105,6%. W kolejnej symulacji przeanalizowano kondycję finansową Funduszu przyjmując wskaźnik waloryzacji na poziomie 105,7%, a zatem o 0,1 pp wyższym od planowanego. W tej sytuacji wydatki wzrosłyby o 0,1%, w zasadniczej mierze z tytułu wypłaty wyższych emerytur i rent. Stan Funduszu na koniec 2008 r. byłby niższy

o ok. 94 701 tys. zł. Zadłużenie w bankach komercyjnych na koniec roku wyniosłoby 669 184 tys. zł, co oznaczałoby zwiększenie zobowiązań wobec banków o 98 258 tys. zł w stosunku do planu finansowego. Podstawowe wyniki symulacji prezentuje tabela.

Skutki zmiany waloryzacji o 0,1 pp			Tabela 3
Treść	Plan (tys. zł)	Scenariusz alternatywny (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
Przychody wg wpływów	130 996 884	130 996 884	100,0
w tym			
- składki na ubezpieczenia społeczne	77 126 221	77 126 221	100,0
- refundacja OFE	17 994 934	17 994 934	100,0
Wydatki	133 938 463	134 033 302	100,1
w tym:			
- emerytury i renty	120 049 346	120 143 814	100,1
- pozostałe świadczenia	8 833 959	8 833 963	100,0
Stan kredytów na koniec roku	570 926	669 184	117,2

Przepływy finansowe w FUS - ujęcie kasowe

Plan finansowy FUS będący załącznikiem do niniejszego opracowania został sporządzony w ujęciu memoriałowym. Oznacza to między innymi, że w danym roku prezentowane są wszystkie przepływy jego dotyczące, niezależnie od momentu ich realizacji. Przykładowo, świadczenia pierwszych terminów każdego roku są wykazywane w styczniu, choć fizyczny transfer środków dokonuje się w grudniu, tak aby dotarły na czas do świadczeniobiorców. Ponadto, plan zawiera szereg pozycji nie skutkujących rzeczywistym przepływem gotówki, na przykład tworzone rezerwy oraz odpisy aktualizujące wartości należności. Konieczność ich tworzenia wynika z ustawy o rachunkowości, jednak w przypadku FUS ich umieszczenie zniekształca obraz rzeczywistych potrzeb finansowych.

Poniższe zestawienie wolne jest od takich niedoskonałości, zawiera bowiem prognozę rzeczywistych przepływów finansowych jakie będą miały miejsce w danym okresie, niezależnie od tego którego z lat dotyczą. Oprócz wspomnianych wyżej cech planu finansowego ujęto w nim także różnice wynikające z:

- opłacania podatków oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne od wypłacanych świadczeń w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty świadczenia,
- nie opłacania całości należnych składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych przychodów FUS (uwzględniono dane w wysokości wpływu a nie przypisu),

- przekazywania części dotacji z budżetu państwa, finansującej wypłatę świadczeń pierwszych terminów stycznia, w grudniu roku poprzedzającego rok budżetowy.

Ponadto, zarówno wydatki jak i wpływy obejmują kwotę tzw. „uznań” czyli świadczenia wypłacone przez pracodawców w imieniu FUS, o których wielkość pomniejszana jest wpłacana do Funduszu składka. W rzeczywistości nie dochodzi do przepływu tych środków, jednak uwzględniono je w zestawieniu aby uzyskać pełen rozmiar wypłacanych świadczeń i uzyskiwanych wpływów. W efekcie tych zabiegów wykazana wielkość dotacji dokładnie pokrywa różnicę pomiędzy wydatkami Funduszu i wpływami z przychodów własnych oraz refundacji z tytułu przekazania składek do OFE. Dotacja ta różni się od wykazanej w planie finansowym, a rozbieżność jest wynikiem wspomnianego wcześniej przekazywania części dotacji przed początkiem roku budżetowego.

Zestawienie kasowe **Tabela 4**

Treść	Przewidywane wykonanie w 2007 r. (tys. zł)	Plan na 2008 r. (tys. zł)
1	2	3
Stan środków pieniężnych na początek roku	28 362 ¹⁾	28 362
Wpływy	124 888 082	132 574 756
Dotacja z budżetu państwa	20 519 988	36 295 314
Refundacja składek do OFE	16 374 866	17 994 934
Wpływy własne	87 993 228	78 221 652
Zaciągnięte kredyty	-	62 856
Wydatki	124 888 082	132 574 756
Transfery na rzecz ludności	119 378 022	128 972 130
Wydatki bieżące	3 407 299	3 602 626
w tym:		
- prewencja rentowa	113 469	126 683
- prewencja wypadkowa	2 200	2 200
- odpis na działalność ZUS	3 138 000	3 371 853
- obsługa kredytów	152 040	100 098
Zmniejszenie zadłużenia w bankach	2 102 761	-
Stan środków pieniężnych na koniec roku	28 362	28 362

1) wykonanie

Wpływy ze składek na FUS

Podstawowym źródłem przychodów FUS są składki na ubezpieczenia społeczne, których przypis oszacowano na kwotę 78 460 000 tys. zł, natomiast wpływy na 77 126 221 tys. zł. Oszacowana wielkość wpływu w 2008 r. stanowi zaledwie 88,7% przewidywanego wykonanie 2007 r. Jest to spowodowane obniżeniem wysokości stopy składki na ubezpieczenie rentowe od 1 lipca 2007 r. o 3 pp. oraz od 1 stycznia 2008 r. o kolejne 4 pp. Ściągalność składek na

ubezpieczenia społeczne w 2008 r. założono na poziomie 98,3%, czyli o 0,8 pp. więcej w odniesieniu do 2007 r. W ocenie ZUS osiągnięcie tej wielkości jest realne przy założeniu utrzymania zakresu działań prowadzonych przez ZUS i pozytywnej sytuacji ekonomicznej kraju. Tym niemniej, można wskazać kilka źródeł zagrożeń realizacji zaprezentowanej prognozy przychodów.

Pierwsze z nich związane jest z niepewnością dotyczącą prognoz wskaźników ekonomicznych. Kluczową składową ustalenia poziomu przychodów są przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w gospodarce. Odchylenie w niekorzystną stronę spowoduje nie osiągnięcie planowanej kwoty składek. Główny czynnik powodujący zwiększenie przychodów Funduszu to wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, który na 2008 r. zaplanowany został na poziomie wynoszącym 5,9%. Na poziom przeciętnych wynagrodzeń w dużym stopniu ma wpływ z jednej strony niskie bezrobocie, z drugiej migracje wykwalifikowanych pracowników poza granice kraju oraz poprawiająca się sytuacja finansowa przedsiębiorców. Tym samym dynamika wynagrodzeń jest parametrem stosunkowo trudnym do precyzyjnego zaplanowania i możliwe są znaczne odchylenia od tej wielkości. Ich ewentualne skutki omówiono w części poświęconej wrażliwości finansowej FUS.

Zwiększenie wynagrodzeń rodzi także inne negatywne konsekwencje. Ze wzrostem płac związana jest również tzw. trzydziestokrotność, która oznacza ubytek składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po przekroczeniu kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Jeżeli wzrost płac dotyczyć będzie przede wszystkim osób lepiej zarabiających to pozytywny wpływ wyższego przeciętnego wynagrodzenia na FUS będzie mniejszy niż wynika ze wzrostu tego parametru.

Uzyskanie niższych przychodów spowoduje konieczność pozyskania dodatkowych środków w trakcie roku budżetowego albo poprzez zwiększenie dotacji z budżetu państwa albo zaciągnięcie dodatkowych kredytów w bankach komercyjnych.

Wpływy składek na ubezpieczenia społeczne w podziale na fundusze

---

Składki na ubezpieczenia społeczne zaplanowano przy ściągalności składek wynoszącej 98,3% takiej samej dla wszystkich funduszy wchodzących w skład FUS. W rzeczywistości ściągalność składek różni się między funduszami i jest najwyższa w funduszu emerytalnym. Wynika to z przepisów dotyczących rozliczania składek, które zobowiązują najpierw zaliczać wpływy na fundusz emerytalny a w dalszej kolejności na pozostałe fundusze. Wpływy składek na fundusze uwzględnione w niniejszym planie zostały rozdzielone zgodnie z zapisanymi w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych wysokościami procentowymi składek. Efektem tego jest planistyczne zaniżenie wpływów na fundusz emerytalny oraz zawyżenie ich dla funduszy chorobowego i wypadkowego. Przy powyższych założeniach łączną kwotę wpływów 77 126 221 tys. zł rozdysponowano na potrzeby planu następująco:

- fundusz emerytalny 43 975 406 tys. zł,

- fundusz rentowy 20 417 022 tys. zł,
- fundusz chorobowy 7 898 168 tys. zł,
- fundusz wypadkowy 4 835 625 tys. zł.

Składki należne otwartym funduszom emerytalnym

Kwotę składek do przekazania za 2008 r. zaplanowano przy założeniu szacunkowej średniorocznej liczby członków regularnie opłacających składki na poziomie 9 092 tys. osób. Przyrost liczby członków OFE o 6,8% spowodowany jest częściowo zwiększeniem przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej, jego tempo jest jednak większe niż tempo wzrostu liczby zatrudnionych. Jest to efektem podejmowania pracy przez absolwentów, którzy mają obowiązek przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego i opuszczania rynku pracy przez osoby starsze, niebędące członkami OFE (np. osoby odchodzące na emerytury lub świadczenia przedemerytalne). W konsekwencji wzrasta udział osób odprowadzających składki do funduszy emerytalnych w ogólnej liczbie pracujących. Przeciętną miesięczną składkę odprowadzaną do otwartych funduszy emerytalnych za 2008 r. zaplanowano w wysokości 160,61 zł. Dodatkowo plan przewiduje, że do OFE zostaną przekazane składki dotyczące 2007 r. w kwocie 471 548 tys. zł, co wynika z trybu przekazywania składek przez ZUS. Przy powyższych założeniach składki do przekazania otwartym funduszom emerytalnym zostały zaplanowane na łączną kwotę 17 994 934 tys. zł.

Wydatki na emerytury i renty

Przeciętną miesięczną liczbę emerytur i rent (bez świadczeń pozostających w zbiegu ze świadczeniami rolnymi) zaplanowano na poziomie 7 287,0 tys. (wzrost w stosunku do p.w. 2007 r. o 0,5%) uwzględniając przyrost liczby świadczeń nowo przyznanych i wznawianych oraz ubytki spowodowane zgonami i zawieszeniami prawa do świadczeń.

Planowany wzrost liczby emerytur w 2008 r. o 2,1%, w porównaniu do p.w. 2007 r., jest związany z:

- osiągnięciem w 2008 r. wieku emerytalnego przez kobiety urodzone w kolejnym roczniku powojennego wyżu demograficznego,
- sytuacją, iż 2008 r. będzie ostatnim, w którym zgodnie z przyjętą w dn. 7 września 2007 r. przez Sejm RP nowelizacją ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS będą obowiązywać dotychczasowe zasady nabywania prawa do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r. W wyniku tej nowelizacji do dnia 31 grudnia 2008 r. prawo do wcześniejszej emerytury zachowają kobiety, osoby zatrudnione w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, kolejarze oraz nauczyciele, jeżeli do tej daty spełnią niezbędne warunki dotyczące stażu pracy, wieku, pod warunkiem nie

przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na rzecz budżetu państwa.

Planowany spadek liczby rent z tytułu niezdolności do pracy w 2008 r. o 4,9%, w porównaniu do p.w. 2007 r. wynika przede wszystkim z wyżej wspomnianych zmian prawnych związanych z kończeniem się uprawnień umożliwiających przejście na wcześniejszą emeryturę oraz w związku z zamianą rent z tytułu niezdolności do pracy na emeryturę z urzędu.

Przeciętną miesięczną wypłatę emerytury i renty z FUS (bez świadczeń wypłacanych w zbiegu ze świadczeniami rolnymi) zaplanowano na poziomie 1 350,38 zł (wzrost w stosunku do p.w. 2007 r. o 8,5%).

Planowany wzrost przeciętnej emerytury i renty wynika przede wszystkim:

1. ze zmiany od 2008 r. zasad waloryzacji emerytur i rent polegającej na przywróceniu waloryzacji corocznej, zgodnie z nowelizacją ustawy o emeryturach i rentach z FUS dokonaną przez Sejm RP w dniu 7 września 2007 r. Wskaźnik waloryzacji w danym roku to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym, zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. W roku 2008, od marca, wskaźnik waloryzacji emerytur i rent wyniesie nie mniej niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2007 r. w stosunku do 2005 r., zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2007 r. w stosunku do 2005 r. Do kalkulacji wydatków w 2008 r. przyjęto wskaźnik waloryzacji wynoszący 105,6%, a dla świadczeń przyznanych w okresie 1 marca 2007 r. – 29 lutego 2008 r. wskaźnik 103,4%. Szacowany skutek finansowy wyniesie 5 170,1 mln zł,
2. z zakończenia w 2008 r. procesu wyrównywania tzw. starego portfela, tj. podwyższenia kwoty bazowej do poziomu 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r., który przewidziano uprzednio do roku 2010. Konieczność podwyższania kwoty bazowej wynika z faktu, iż świadczenia przyznawane w latach 1993–1998 zostały obliczone od kwoty bazowej mniejszej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia. Wyrównywanie wysokości świadczeń zostało rozpoczęte w roku 2005, a do 2007 r. zakończone zostały trzy jego etapy. Skutek finansowy całkowitej likwidacji tzw. starego portfela w 2008 r. oszacowano na kwotę 2 150,0 mln zł, natomiast skutki przechodzące w wyniku realizacji od 1 marca 2007 r. trzeciego etapu podwyższenia kwoty bazowej w 2008 r. wyniosą 99,6 mln zł,
3. z obniżenia składki rentowej od 1 lipca 2007 r. dla ubezpieczonego o 3 pp. z 6,5% do 3,5%, co ma wpływ na zwiększenie podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych, tzw. kwoty bazowej obowiązującej od 1 marca 2008 r., a tym samym na wzrost wysokości świadczeń nowo przyznanych oraz emerytur przyznanych z urzędu (szacowany skutek 43,3 mln zł),
4. z przyznawania z urzędu emerytury zamiast pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do tej

emerytury, oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu.

Koszty obsługi kredytów

Część niedoborów Funduszu Ubezpieczeń Społecznych finansowana jest za pomocą kredytów bankowych, tak obrotowych jak i rewolwingowych. Skala tego wsparcia jest zmienna (ze względu na rozkład przychodów i wydatków FUS w ciągu miesiąca). Oprocentowanie udzielonych przez banki kredytów dla FUS liczone jest w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę banku.

Zgodnie z zapisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, każdorazowe podpisanie umowy kredytowej poprzedzone jest uzyskaniem stosownej zgody Ministra Finansów. Kredyty pozyskiwane są w drodze udzielenia zamówienia publicznego, tj. na zasadach określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Planowane koszty związane ze spłatą odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach komercyjnych wyniosą w 2008 roku 100 098 tys. zł. Kwotę tę oszacowano opierając się na założeniu, że stopa operacji otwartego rynku wyniesie 5,2%.

Przewidywany stan zobowiązań FUS na koniec 2007 r. z tytułu zaciągniętych kredytów komercyjnych wyniesie 508 070 tys. zł, natomiast szacowany stan zobowiązań Funduszu na koniec 2008 r. zwiększy się o 62 856 tys. zł do poziomu 570 926 tys. zł.

Zobowiązania i należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Zobowiązania Funduszu na koniec 2008 roku w kwocie 7 003 167 tys. zł dotyczą następujących tytułów:

- dotacji z 2009 r. w kwocie 2 965 016 tys. zł przekazanej zaliczkowo w 2008 r. na sfinansowanie świadczeń należnych w styczniu kolejnego roku,
- podatku dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 1 740 148 tys. zł, którego termin płatności przypada w styczniu 2009 r.,
- kredytów w bankach komercyjnych (wraz z odsetkami) w kwocie 570 926 tys. zł,
- składek należnych otwartym funduszom emerytalnym, na które utworzono rezerwę w wysokości 357 620 tys. zł,
- pozostałych tytułów w łącznej kwocie 1 369 457 tys. zł, na co składają się m. in. rezerwy z tytułu spraw sądowych, rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń i spraw w trakcie rozpatrywania, zobowiązania wobec ZUS, zobowiązania z tytułu nadpłat składek oraz rozliczenia z pocztą i bankami.

Na należności Funduszu w kwocie 6 380 700 tys. zł składają się następujące pozycje:

- należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 2 753 587 tys. zł,
- rozliczenia z urzędami pocztowymi z tytułu przekazywania środków pieniężnych w grudniu 2008 r. na wypłatę świadczeń należnych w styczniu 2009 r. w kwocie 2 965 016 tys. zł,
- należności z tytułu odsetek za zwłokę w kwocie 520 503 tys. zł,
- pozostałe należności w łącznej kwocie 141 594 tys. zł, w tym głównie nienależnie pobrane świadczenia.

ZUS

Fundusz
Rezerwy
Demograficznej

2008

Fundusz Rezerwy Demograficznej

W projekcie planu na rok 2008 założono przychody Funduszu w kwocie 1 313 271 tys. zł oraz wydatki w wysokości 1 866 tys. zł. Stan Funduszu na koniec roku wyniesie 4 800 141 tys. zł.

Przychody

Przychody Funduszu zaplanowano w łącznej kwocie 1 313 271 tys. zł, z tego przypis składek w kwocie 1 123 863 tys. zł, zaś przychody z inwestowania środków FRD w kwocie 189 408 tys. zł.

Przypis składek na Fundusz Rezerwy Demograficznej oszacowano w wysokości 0,35% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne. Ze względu na sytuację finansową FUS nie przewiduje się powstania nadwyżki środków na rachunku funduszu emerytalnego na dzień 31 grudnia 2007 r., która mogłaby dodatkowo zasilić FRD w 2008 r.

Przychody Funduszu z lokowania środków zostały oszacowane w kwocie 189 408 tys. zł. W prognozie przychodów i wydatków FRD na 2008 r. przyjęto, że ze środków FRD nabywane będą obligacje skarbowe oraz akcje spółek notowanych na GPW w Warszawie. Założono, że w trakcie 2008 r. na zakup skarbowych papierów wartościowych przeznaczane będzie 70% środków FRD. Pozostała część środków, jakie trafią do FRD w 2008 r. zainwestowana zostanie w akcje spółek notowanych na GPW w Warszawie.

Przychody z tytułu lokowania oszacowane zostały na podstawie prognozy stopy operacji otwartego rynku zakładanej w projekcie budżetu na 2008 r. Dodatkowo przyjęte zostało założenie, że rozkład przychodów z odpisu na rzecz FRD będzie zbliżony z historycznym rozkładem przypisu składek na ubezpieczenia społeczne.

Wydatki

Ze względu na cel funkcjonowania Funduszu do roku 2009 jedynymi wydatkami Funduszu będą koszty bieżącego zarządzania. Ich wielkość zaplanowano na kwotę 1 866 tys. zł. Szacunek wydatków dokonany został w oparciu o założenie, że obligacje nabywane będą wyłącznie na rynku międzybankowym, co oznacza, że FRD nie będzie ponosił z tego tytułu kosztów transakcyjnych, natomiast stawka opłat związanych z zakupem akcji pozostanie na niezmiennym poziomie w stosunku do 2007 r. Ponadto uwzględnione zostały takie koszty, jak opłaty na rzecz KDPW i NBP oraz na rzecz audytora zewnętrznego.

Sytuacja finansowa

Stan Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie 4 800 141 tys. zł, z tego:

- 147 739 tys. zł stanowiąc będą środki pieniężne,
- 4 628 666 tys. zł to środki ulokowane w obligacje skarbowe oraz akcje notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych,
- 23 808 tys. zł to należności Funduszu, które powstają na skutek zaliczkowego przekazywania składek (z uwagi na czas niezbędny do pozyskania informacji o składkach należnych FRD wynikający z cyklu przetwarzania dokumentów, Zakład przekazuje w danym miesiącu zaliczkę, a rozliczenie następuje po zakończeniu przetwarzania dokumentów),
- 72 tys. zł zobowiązania Funduszu.

Projekt planu finansowego

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2008

Projekt planu finansowego ZUS na rok 2008, sporządzony stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 maja 2007 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2008 (Dz.U. Nr 94, poz.628) na formularzu PF-ZUS – uwzględnia następujące założenia:

1. aktualny stan prawny i organizacyjny Zakładu (jednostka organizacyjna, posiadająca osobowość prawną, wykonująca zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz.887 z późniejszymi zmianami) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nadanego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 lipca br. (Dz.U. Nr 137, poz.965) i regulaminu organizacyjnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
2. wskaźniki makroekonomiczne ujęte w założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2008, tj.:
  - średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – 102,3%,
  - przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej – 2.843 zł,
  - przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej – 9.370 tys. osób,
3. planowaną liczbę świadczeniobiorców obsługiwanych przez jednostki ZUS,
4. przeprowadzenie w 2008r. waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, świadczeń socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych,
5. wskaźniki naliczania kosztów poboru i dochodzenia składek na: otwarte fundusze emerytalne – w wysokości 0,8% przypisu składek na to ubezpieczenie, na Fundusz Pracy – w wysokości 0,5% przypisu składek na ten Fundusz, ubezpieczenie zdrowotne – w wysokości 0,2% zidentyfikowanej części składek na to ubezpieczenie oraz kosztów obsługi świadczeń KRUS realizowanych przez ZUS – w wysokości 2,5% kwoty wypłaconych świadczeń,
6. składkę na ubezpieczenie zdrowotne w 2008r. w wysokości 9% podstawy jej wymiaru,
7. dalszą racjonalizację wydatków Zakładu, w tym przyjęcie, że:
  - w latach 2008 – 2010 nie przewiduje się wzrostu zatrudnienia w etatach kalkulacyjnych, natomiast w wyniku działań racjonalizacji zatrudnienia zakłada się sukcesywny spadek zatrudnienia w stosunku do stanu obecnego (niższego od poziomu planowanych etatów kalkulacyjnych na br.),

- środki na wynagrodzenia osobowe wzrosną jedynie z tytułu zakładanego wzrostu płac w gospodarce narodowej (o 5,9%), czyli o regulaminowe podwyżki płac,
- nakłady inwestycyjne zostaną ograniczone do potrzeb koniecznych, niezbędnych do realizacji zadań Zakładu.

8. środki (w kwocie 93.507 tys.zł) na sfinansowanie indywidualnych projektów:

- „Rozwój systemów informatycznych ZUS w kierunku zwiększenia bezpieczeństwa ich funkcjonowania”,
- „Platforma Usług Elektronicznych dla klientów ZUS”,
- „Platforma Wymiany Informacji z krajami Unii Europejskiej w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego” ,
- zgłoszonych do Indykatywnego wykazu projektów kluczowych w ramach osi priorytetowej 7 – Budowa i rozwój społeczeństwa informacyjnego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013.

W efekcie powyższych założeń odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność Zakładu w 2008r. ustalono na kwotę **3.371.853 tys.zł** (tj.2,55% przychodów FUS), przy czym w przypadku pozyskania przez ZUS środków na sfinansowanie wymienionych w pkt 8) projektów, wysokość odpisu może ulec zmniejszeniu o kwotę 93.507 tys.zł, tj. do wysokości 3.278.346 tys.zł.

Wzrost wysokości planowanego na 2008r. odpisu z FUS na działalność Zakładu o 7,5% (tj. o 234 mln zł), przy planowanym niewielkim wzroście kosztów o 5,2% w stosunku do p.w. 2007r. i o 1,1% w stosunku do planu 2007r. oraz zmniejszeniu wydatków inwestycyjnych o 6% w stosunku do p.w.2007r. oraz o 25,1% w stosunku do planu 2007r. - wynika przede wszystkim z tego, iż oszacowany na 2008r. stan środków finansowych, którymi dysponuje Zakład, zmniejszył się od stanu z 2007r. o 339,4 mln zł.

Przychody własne Zakładu na 2008 r. zostały określone na ogólną kwotę 479.086 tys.zł, z czego:

1. **258.559 tys.zł** przypada na przychody uzyskiwane z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS, tj. :
  - **139.704 tys.zł** – przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne (wyższe od p.w. br. o 8,4%,)
  - **39.276 tys.zł** – przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (wyższe od p.w. br. o 8,4%),
  - **79.579 tys.zł** – przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne (wyższe od p.w. br. o 8,4 %, m.in. z uwagi na wzrost podstawy jej wymiaru),
2. **137.104 tys.zł** stanowią przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty, a mianowicie:
  - rent socjalnych – **41.195 tys.zł** (wyższe od p.w. br. o 7,5 %),
  - zasiłków i świadczeń przedemerytalnych – **40.388 tys.zł** (niższe od p.w. br. o 12,8%, w związku z malejącą liczbą świadczeń),

- świadczeń finansowanych z budżetu państwa (renty inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów, a także deputaty węglowe) – **25.796 tys.zł**, tj. niższe od p.w. br. o 2,1%, w związku z malejącą liczbą świadczeń,
  - świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS – **12.798 tys.zł**, tj. stosownie do zakładanej kwoty świadczeń,
  - pozostałych świadczeń – **16.927 tys.zł**, tj. niższe od p.w. br. o 58,6 %, z uwagi na to, iż w 2007r. nastąpiła wypłata jednorazowych zapomóg dla niektórych emerytur i rencistów (ustawa z 16 lutego 2007r. –Dz.U.Nr 35),
3. **6.904 tys.zł** planowane przychody finansowe uzyskiwane z odsetek od środków pieniężnych przechowywanych w banku,
  4. **76.519 tys.zł** stanowią pozostałe przychody własne Zakładu uzyskiwane m.in. ze sprzedaży własnych produktów i materiałów, z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych, za terminowe wpłacanie podatku dochodowego od osób fizycznych.

Koszty działalności bieżącej Zakładu na 2008 r. zostały oszacowane na łączną kwotę **3.852.755 tys.zł**, a bez amortyzacji naliczanej w koszty wg stawek **3.643.955 tys.zł**, co stanowi 101,3% w stosunku do planu finansowego ZUS zatwierdzonego na 2007 r. i odpowiednio 105,4 % do p.w. 2007r. W wyniku wprowadzonych ograniczeń i rygorów oszczędnościowych, a także wynegocjowania z Poczta Polska wysokości stawki opłat pocztowych za przekazywane świadczenia – oszacowano, że w przewidywanym wykonaniu br. koszty działalności bieżącej Zakładu będą niższe od planowanych o 141.827 tys.zł.

Natomiast plan kosztów działalności bieżącej Zakładu na 2008r. (bez amortyzacji wg stawek) będzie wyższy od p.w. br. o 188.092 tys.zł, przy czym wzrost dotyczy głównie usług obcych o 83.421 tys.zł, w tym:

- 48.751 tys.zł dotyczy usług w zakresie przetwarzania danych, w tym związanych między innymi z opieką nad oprogramowaniem MICROSOFT (zainstalowanym na stacjach roboczych), INFORMIX, BEA, BMC, File Net oraz oprogramowaniem do zarządzania ITS i KSI, a także administrowaniem platformą obsługującą szkolenia; wzrost kosztów w stosunku do p.w.br. wynika z tego, iż część umów została zawarta w trakcie roku i skutek roczny jest znacznie wyższy, jak również część umów nie będzie zrealizowana w br. i została przeniesiona na rok 2008.
- 14.402 tys.zł dotyczy usług remontowych, w tym głównie kosztów serwisu zespołu komputera centralnego IBM (z 8 mln zł na 15,8 mln zł - wzrost urządzeń składowych), przeniesienia z 2007r. zadania premier support dla serwerów MS oraz realizacji nowych zadań - serwis mikrokomputerów Actina Sierra i HP Evo D510CMT. Ponadto wzrost wydatków uwzględnia planowany wskaźnik inflacji - 102,3%
- 11.558 tys.zł dotyczy pozostałych usług obcych, związanych z opracowaniem outsourcingu zapasowego Centralnego Ośrodka Obliczeniowego, opłat licencyjnych za korzystanie z oprogramowań IBM, a także usług w zakresie planowanych szkoleń, głównie związanych z KSI,

- zużycia materiałów i energii o 11.147 tys.zł, głównie materiałów eksploatacyjnych, niezbędnych do bieżącej pracy Zakładu, planowanych do zakupu w ramach centralnego zaopatrzenia.

Wynagrodzenia osobowe wznoszą jedynie z tytułu zakładanego wzrostu płac w gospodarce narodowej na 2008r. (tj. o 5,9 %), czyli o regulaminowe podwyżki płac.

Pozostałe koszty rodzajowe zostały zaplanowane w sposób bardzo oszczędny i są niższe lub bliskie przewidywanemu wykonaniu br. Niewielkie zwiększenia na poziomie zakładanej inflacji dotyczą wyłącznie wydatków o charakterze obligatoryjnym, jak podatki i opłaty, koszty energii i gazu.

Wydatki inwestycyjne na 2008r. zostały określone na kwotę **443.049 tys.zł** i ograniczone do niezbędnych zakupów urządzeń dla prawidłowego funkcjonowania Kompleksowego Systemu Informatycznego oraz koniecznej realizacji przedsięwzięć kontynuowanych w zakresie robót budowlanych.

Załącznik 1. Projekt planu wydatków budżetu w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rok 2008

Treść	Przewidywane wykonanie w 2007 r. (tys. zł)	Plan na 2008 r. (tys. zł)	% 3:2
1	2	3	4
OGÓŁEM	31 860 489	44 071 089	138,3
Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	24 981 641	38 831 714	155,4
Rozdział 75303 - Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	20 519 988	34 780 298	169,5
Rozdział 75309 - Składki na ubezpieczenia społeczne	1 138 132	710 909	62,5
Rozdział 75313 - Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS i KRUS	3 322 940	3 339 913	100,5
Rozdział 75395 - Pozostała działalność	581	594	102,2
Dział 851 - Ochrona zdrowia	223 293	230 862	103,4
Rozdział 85156 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	223 293	230 862	103,4
Dział 852 - Pomoc społeczna	400	-	x
Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	400	-	x
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 655 155	5 008 513	75,3
Rozdział 85335 - Refundacja ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tyt. ubezpieczenia OC i AC	891	858	96,3
Rozdział 85347 - Renta socjalna oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne	5 394 464	5 007 655	92,8
Rozdział 85395 - Pozostała działalność	1 259 800	-	x

Załącznik 2. Projekt planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2008

Część A

Lp.	Treść	Przewidywane wykonanie w 2007 r. (tys. zł)	Plan na 2008.r (tys. zł)	% 4:3
1	2	3	4	5
I	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	118 303 677	129 012 188	109,1
1	Emerytury	75 449 622	82 953 209	109,9
2	Renty	31 343 267	33 355 713	106,4
3	Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie	3 424 485	3 740 424	109,2
4	Zasiłki chorobowe	3 841 412	4 144 595	107,9
5	Pozostałe zasiłki i świadczenia	4 129 222	4 689 364	113,6
6	Prewencja rentowa	113 469	126 683	111,6
7	Prewencja wypadkowa	2 200	2 200	100,0

Część B

Lp.	Treść	Paragrafy	Przewidywane wykonanie w 2007 r. (tys. zł)	Plan na 2008 r. (tys. zł)	% 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Stan funduszu na początek roku	x	-2 677 246	937 821	x¹⁾
	z tego :				
1	Środki pieniężne	x	28 362	28 362	100,0
2	Należności	x	4 758 545	6 252 284	131,4
3	Zobowiązania (minus)	x	-7 464 153	-5 342 825	71,6
	w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	x	-2 610 831	-508 070	19,5
II	Przychody (przypis)	x	127 204 918	132 406 537	104,1
1	Dotacje z budżetu państwa	2430	20 519 988	34 780 298	169,5
1.1	- dotacje celowe	2430	229 485	241 888	105,4
1.2	- dotacje uzupełniające	2430	20 290 503	34 538 410	170,2
2	Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE	0860	16 374 866	17 994 934	109,9
3	Składki (przypis)	0820	89 236 250	78 460 000	87,9
4	Pozostałe przychody (przypis)	0130, 0920,	1 073 814	1 171 305	109,1
III	Przychody (własne) funduszy FUS (wpływy) /1-4/	X	104 368 094	96 216 586	92,2
1	Fundusz emerytalny	X	58 592 659	62 976 235	107,5
1.1	Składki (wpływy)	X	41 274 180	43 975 406	106,5
1.2	Refundacja OFE	X	16 374 866	17 994 934	109,9
1.3	Pozostałe przychody (wpływy)	X	943 613	1 005 895	106,6
2	Fundusz rentowy	X	34 257 379	20 482 710	59,8
2.1	Składki (wpływy)	X	34 192 531	20 417 022	59,7
2.2	Pozostałe przychody (wpływy)	X	64 848	65 688	101,3
3	Fundusz chorobowy	X	7 139 923	7 908 718	110,8
3.1	Składki (wpływy)	X	7 129 507	7 898 168	110,8
3.2	Pozostałe przychody (wpływy)	X	10 416	10 550	101,3
4	Fundusz wypadkowy	X	4 378 133	4 848 923	110,8
4.1	Składki (wpływy)	X	4 365 004	4 835 625	110,8
4.2	Pozostałe przychody (wpływy)	X	13 129	13 298	101,3
5	Wpływy ogółem FUS	X	104 368 094	96 216 586	92,2
5.1	Składki (wpływy)	X	86 961 222	77 126 221	88,7
5.2	Refundacja OFE	X	16 374 866	17 994 934	109,9
5.3	Pozostałe przychody (wpływy)	X	1 032 006	1 095 431	106,1
IV	Wydatki (koszty)	X	123 589 851	133 938 463	108,4
1	Transfery na rzecz ludności	3110,	118 188 008	128 883 305	109,0
1.1	Emerytury i renty (łącznie z dodatkami)	X	110 217 374	120 049 346	108,9
1.2	Pozostałe świadczenia	X	7 970 634	8 833 959	110,8
2	Wydatki bieżące	X	3 407 299	3 602 626	105,7
2.1	Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	2970	3 138 000	3 371 853	107,5
2.2	Prewencja rentowa	3030,	113 469	126 683	111,6
2.3	Prewencja wypadkowa	4300	2 200	2 200	100,0
2.4	Koszt obsługi kredytów	8070	152 040	100 098	65,8
2.5	Wynagrodzenia dla płatników składek	4300	1 589	1 790	112,6
2.6	Pozostałe wydatki	4300	1	2	200,0
3	Pozostałe zmniejszenia	4810,	1 994 544	1 452 532	72,8

Lp.	Treść	Paragrafy	Przewidywane wykonanie w 2007 r. (tys. zł)	Plan na 2008 r. (tys. zł)	% 5:4
1	2	3	4	5	6
V	Wydatki funduszy FUS (koszty)	X	118 305 267	129 013 980	109,1
1	Fundusz emerytalny	X	73 709 419	81 133 008	110,1
1.1	Emerytury	X	73 707 394	81 130 820	110,1
1.2	Pozostałe świadczenia	X	2 025	2 188	108,0
2	Fundusz rentowy	X	34 498 690	36 952 346	107,1
2.1	Renty	X	27 753 310	29 666 670	106,9
2.2	Emerytury przyznane z urzędu zamiast renty	X	1 742 228	1 822 389	104,6
2.3	Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych, za tajne nauczanie	X	3 322 528	3 629 082	109,2
2.4	Zasiłki pogrzebowe	X	1 566 260	1 706 555	109,0
2.5	Pozostałe świadczenia	X	895	967	108,0
2.6	Prewencja rentowa	X	113 469	126 683	111,6
3	Fundusz chorobowy	X	5 697 241	6 334 508	111,2
3.1	Zasiłki chorobowe	X	3 480 041	3 752 523	107,8
3.2	Zasiłki macierzyńskie	X	1 375 266	1 618 322	117,7
3.3	Zasiłki opiekuńcze	X	276 077	330 872	119,8
3.4	Świadczenia rehabilitacyjne	X	562 988	629 587	111,8
3.5	Pozostałe świadczenia	X	1 280	1 414	110,5
3.6	Wynagrodzenia dla płatników składek	X	1 589	1 790	112,6
4	Fundusz wypadkowy	X	4 399 917	4 594 118	104,4
4.1	Renty	X	3 589 957	3 689 043	102,8
4.2	Dodatki do rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych, za tajne nauczanie	X	101 957	111 342	109,2
4.3	Zasiłki chorobowe	X	361 371	392 072	108,5
4.4	Jednorazowe odszkodowania	X	284 719	332 421	116,8
4.5	Świadczenia rehabilitacyjne	X	58 960	66 202	112,3
4.6	Pozostałe świadczenia	X	752	836	111,2
4.7	Prewencja wypadkowa	X	2 200	2 200	100,0
4.8	Pozostałe wydatki	X	1	2	200,0
VI	Stan funduszu na koniec roku (I+II-IV)	x	937 821	-594 105	X¹⁾
	z tego:				
1	Środki pieniężne	x	28 362	28 362	100,0
2	Należności	X	6 252 284	6 380 700	102,1
3	Zobowiązania (minus) w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu	x	-5 342 825	-7 003 167	131,1
		x	-508 070	-570 926	112,4
VII	Dane uzupełniające (przypis)	x			
1	Fundusz emerytalny	x			
1.1	Składki (przypis)	x	42 353 970	44 735 879	105,6
1.2	Pozostałe przychody (przypis) ²⁾	x	947 054	1 010 120	106,7
2	Fundusz rentowy	x			
2.1	Składki (przypis)	x	35 087 056	20 770 115	59,2
2.2	Pozostałe przychody (przypis) ²⁾	x	94 900	97 721	103,0
3	Fundusz chorobowy	x			
3.1	Składki (przypis)	x	7 316 025	8 034 759	109,8
3.2	Pozostałe przychody (przypis) ²⁾	x	15 589	16 053	103,0
4	Fundusz wypadkowy	x			
4.1	Składki (przypis)	x	4 479 199	4 919 247	109,8
4.2	Pozostałe przychody (przypis) ²⁾	x	15 846	16 317	103,0

1) wypełnienie pozycji, ze względu na układ tabeli i nieporównywalność danych jest niecelowe

2) nie obejmuje odpisów aktualizujących wartość należności i rozwiązanych rezerw

Załącznik 3. Projekt planu finansowego Funduszu Rezerwy Demograficznej na rok 2008

Lp.	Treść	Paragrafy	Przewidywane wykonanie w 2007 r. (tys. zł)	Plan na 2008 r. (tys. zł)	% 5:4
1	2	3	4	5	6
I	Stan funduszu na początek roku	X	2 460 428	3 488 736	141,8
	z tego:				
1	Środki pieniężne	X	147 739	147 739	100,0
2	Ulokowane środki finansowe	X	2 293 819	3 320 662	144,8
3	Należności	X	18 942	20 407	107,7
4	Zobowiązania (minus)	X	-72	-72	100,0
II	Przychody	X	1 029 277	1 313 271	127,6
1	Składki	0820	888 953	1 123 863	126,4
2	Pozostałe przychody	0740,0780, 0920, 0970	140 324	189 408	135,0
III	Wydatki	X	969	1 866	192,6
1	Wydatki bieżące (własne)	4300	969	1 866	192,6
IV	Stan funduszu na koniec roku (I+II-III)	X	3 488 736	4 800 141	137,6
	z tego:				
1	Środki pieniężne	X	147 739	147 739	100,0
2	Ulokowane środki finansowe	X	3 320 662	4 628 666	139,4
3	Należności	X	20 407	23 808	116,7
4	Zobowiązania (minus)	X	-72	-72	100,0